

Průběžná zpráva o předsudečném násilí/násilí z nenávisti

1. 1. - 31. 3. 2017

Shrnutí

In IUSTITIA zjistila v prvním kvartálu roku 2017 celkem **22 incidentů z nenávisti**, které se staly na území České republiky. Terčem předsudečného násilí se znovu stávali lidé z důvodu své **národnosti, barvy pleti, bezdomovectví, politického přesvědčení a skutečného nebo domnělého náboženského vyznání**. Mezi nejvíce ohroženými skupinami zůstávají **Romové** (3 incidenty) a **muslimové** (3 incidenty). Násilí z nenávisti bylo zaznamenáno především **ve veřejném prostoru velkých měst a na internetu**. K útokům docházelo převážně v hlavním městě Praze (9 incidentů) a Jihomoravském kraji (5 incidentů).

Společenská atmosféra byla i v první čtvrtině roku 2017 **ovlivněna protiromskými a protimigračními náladami**. To se projevilo například **rasistickými protesty proti muži tmavé pleti v letáku obchodního řetězce** nebo **přisuzováním kolektivní viny všem Romům v případě zabitého plameňáka**. Xenofobii ve společnosti svými výroky posilovali i mnozí politici.

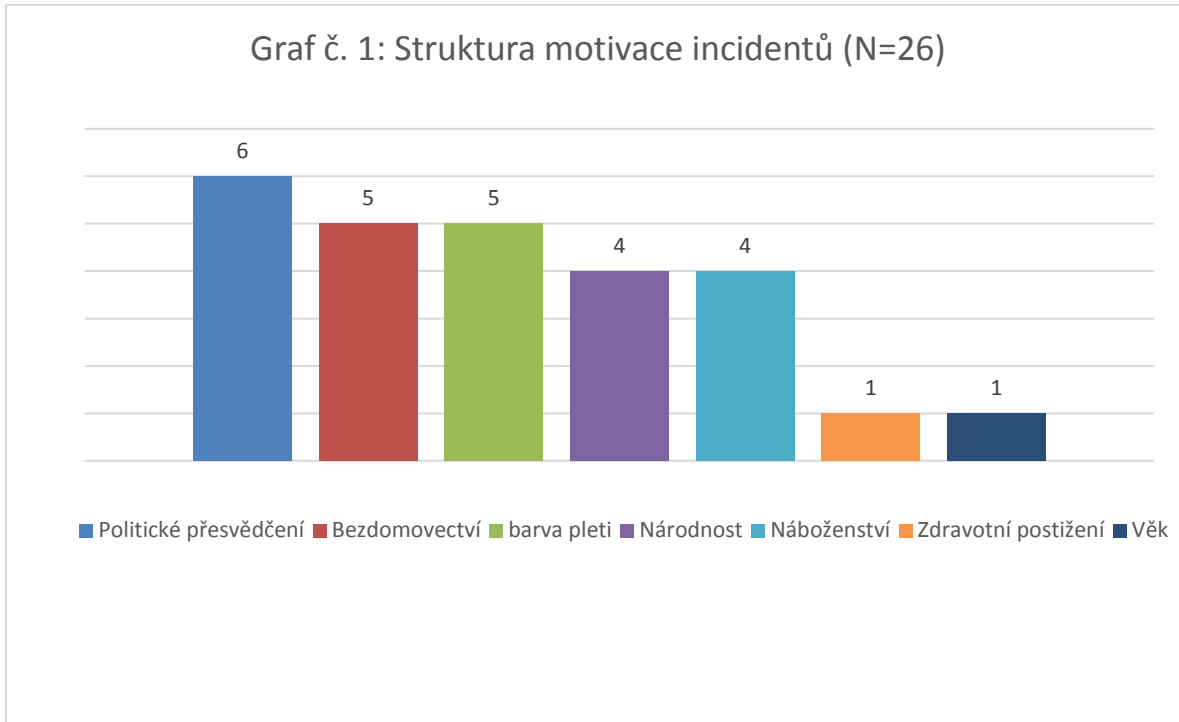
Obsah

Základní charakteristiky incidentů z nenávisti v tomto období	2
Konkrétní významné anonymizované případy.....	6
Společenské ovzduší ve sledovaném období	6
Poznámky k metodologickým charakteristikám této zprávy	12

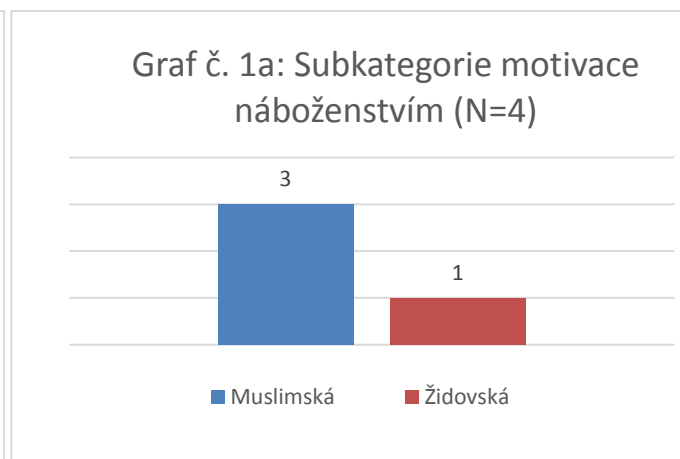
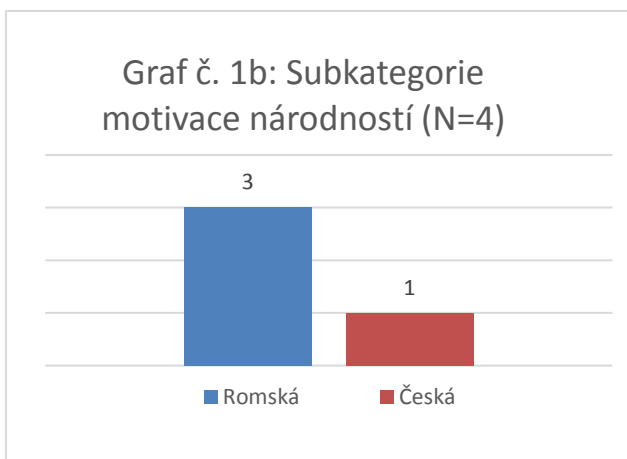

Základní charakteristiky incidentů z nenávisti ve sledovaném období

Motivace incidentů

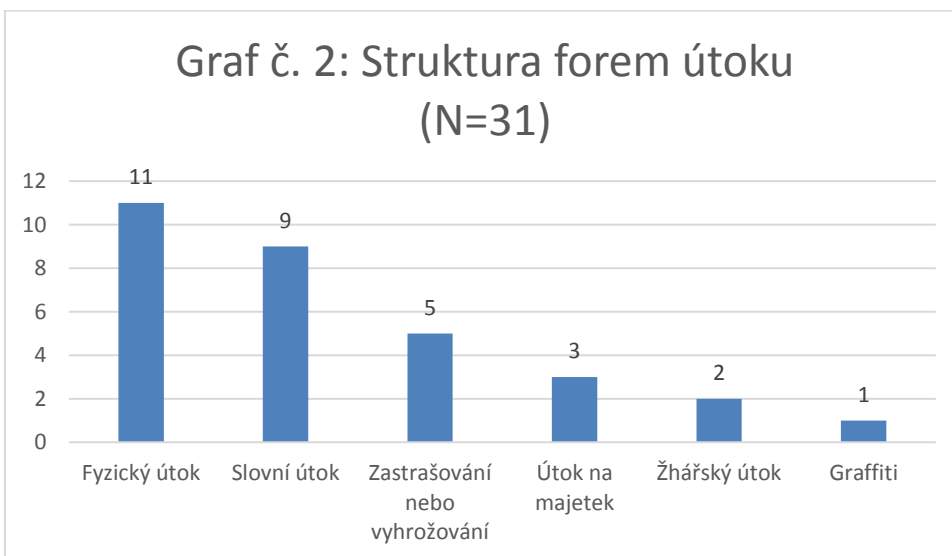
V této části kvartální zprávy se zaměříme na motivace pachatelů. Nejvíce případů bylo motivováno politickým přesvědčením (6 incidentů). Dále se relativně často objevila motivace národností, bezdomovectvím, barvou pleti a náboženstvím. Jednotlivě se objevila motivace zdravotním postižením a věkem. Motivaci národností/etnicitou můžeme ve 3 případech specifikovat jako nenávist vůči Romům, kteří jsou typickou obětí násilí z nenávisti. Motivace českou národností se objevila jednou. V případě motivace náboženstvím se pravděpodobně v souvislosti se současným děním vyskytly tři motivace muslimským náboženstvím a jedna židovským.

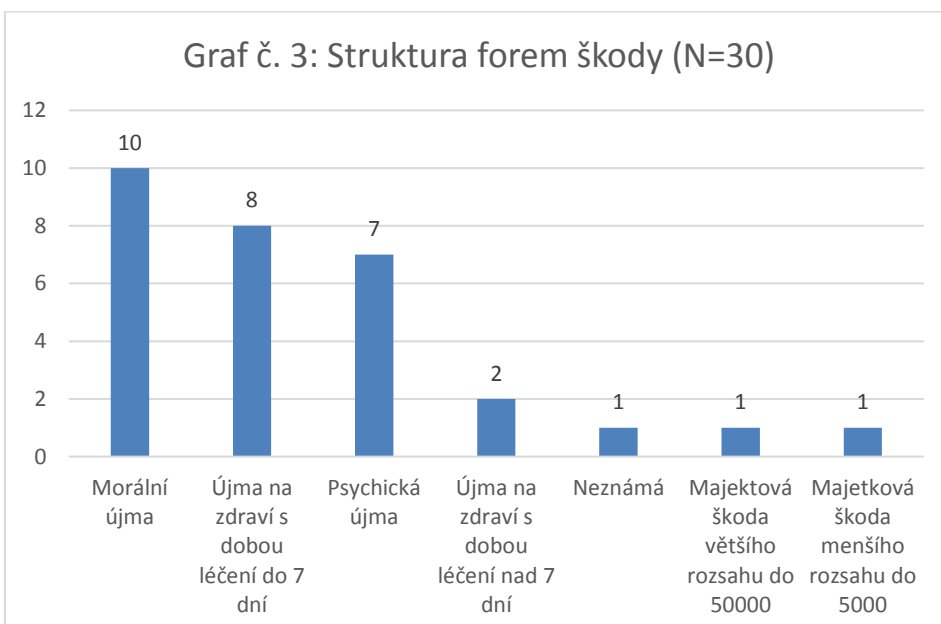

Forma útoku a způsobené škoda

Nejčastější formou útoku byl ve vymezeném období fyzický útok. Na pomyslném druhém místě se umístil slovní útok. Dále se relativně často objevovalo zastrašování nebo vyhrožování (5 případů) a útok na majetek (3 případy). Dvakrát se objevil žhářský útok, jednou graffiti. Vysoký výskyt fyzických útoků je na první pohled alarmující, avšak je třeba vzít v úvahu, že řada z těchto útoků nebyla dosud ověřena. Je tedy možné, že po ověření jednotlivých incidentů dojde ke snížení celkového počtu fyzických útoků.

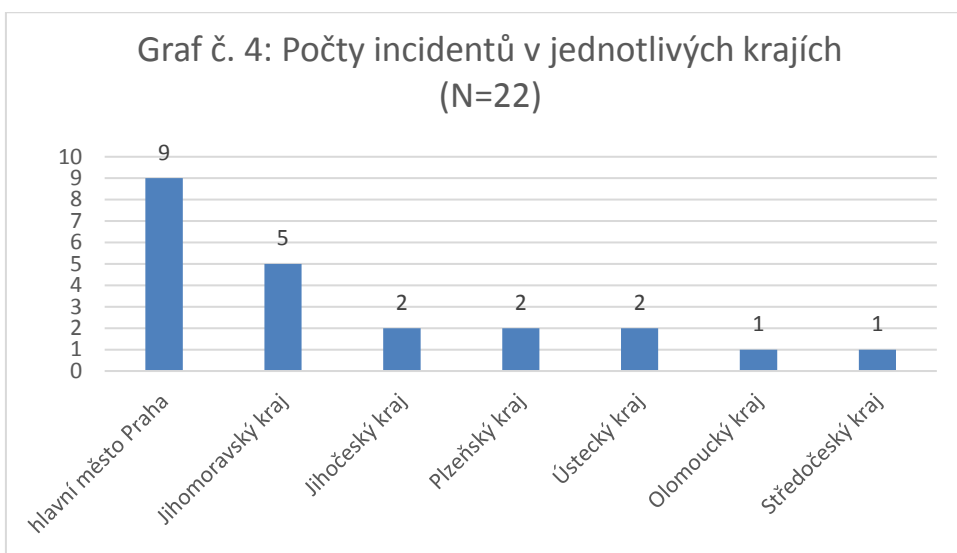
Formám útoku částečně odpovídají i způsobené škody. Nejčastěji se objevovala morální újma (10 případů). Ta byla následována újmou na zdraví s dobou léčení do 7 dní (8 případů) a psychickou újmou (7 případů). Dvakrát se objevila újma na zdraví s dobou léčení nad 7 dní. Další formy škody se již vyskytovaly jednotlivě.

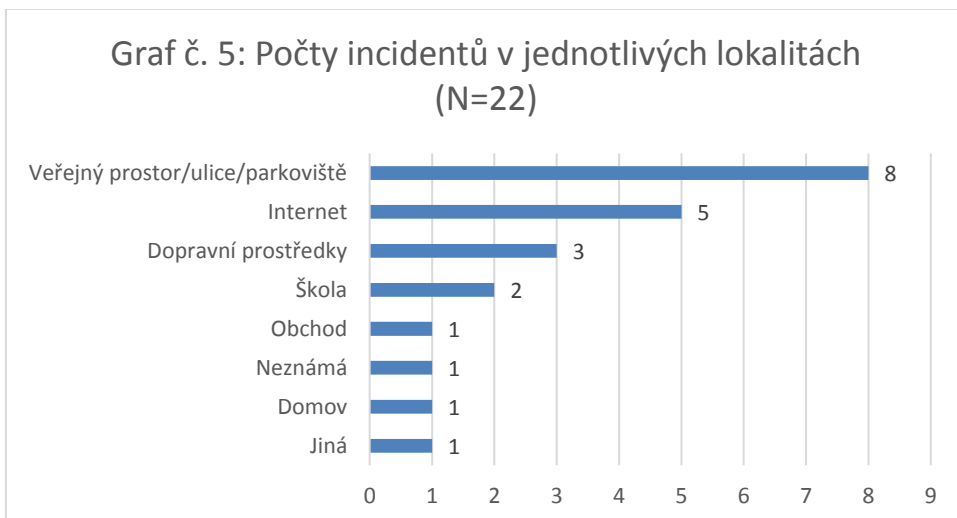

Lokalita a kraj incidentů

Prostorové rozmístění zjištěných incidentů z nenávisti je nerovnoměrné. Nejvíce nenávistných útoků bylo spácháno na území Hlavního města Prahy (8 incidentů). V počtu nenávistných útoků je na pomyslném druhém místě Jihomoravský kraj (5 incidentů). Dva incidenty byly zjištěny v každém z těchto krajů: Jihočeský, Plzeňský a Ústecký kraj. Jeden incident byl zjištěn v Olomouckém a Středočeském kraji. Podobná situace je patrná i na úrovni měst. Devět incidentů bylo zjištěno v Praze a čtyři v Brně. Další incidenty se v jednotlivých městech objevovaly spíše jednotlivě.

Při pohledu na bližší charakteristiky prostředí, ve kterém se incidenty odehrály, je patrné, že incidenty se odehrály v různých prostředích. Osm incidentů se odehrálo veřejném prostoru. Pět incidentů se událo na internetu. Tři v dopravních prostředcích a dva ve škole. Jeden incident se vyskytl v obchodě, domově oběti, v neznámé lokalitě a jiné lokalitě.

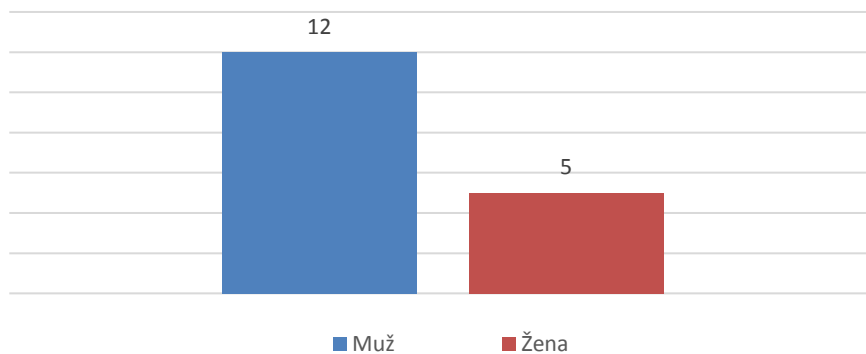

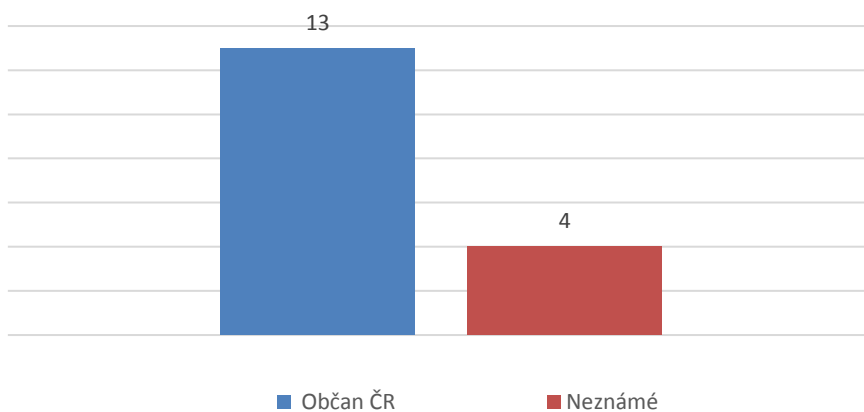
Charakteristiky napadených

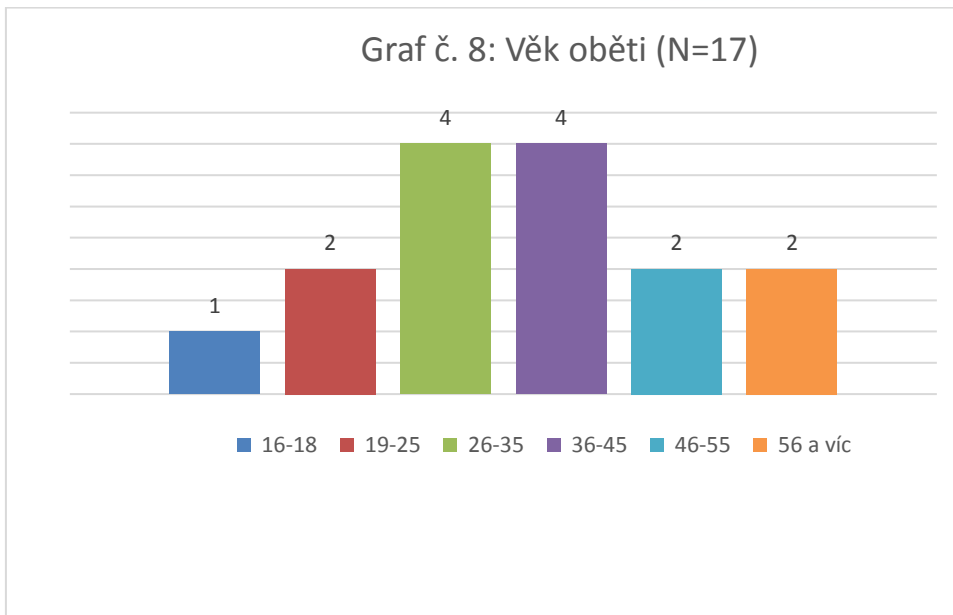
Nyní se krátce zaměříme na zaznamenané charakteristiky napadených. Nejprve poznamenejme, že jsme zachytili 17 konkrétních obětí. Můžeme konstatovat, že mezi napadenými převažují muži (12 případů). Ženy se staly obětí násilí z nenávisti v 5 případech. Z hlediska občanství se oběťmi násilí z nenávisti stávají nejčastěji občané ČR (13 poškozených). Ve čtyřech případech nebyla informace o občanství zjištěna. U věku je patrné, že nejvíce obětí se vyskytuje v kategorii 26 – 45 let.

Graf č. 6: Pohlaví oběti (N=17)

Graf č. 7: Občanství oběti (N=17)

Konkrétní významné anonymizované případy ve sledovaném období

Výuka islámu

Na facebooku byl sdílen článek pojednávající o interkulturní výuce na základní škole s nadpisem: "Neziskovky v tichosti vyučují v českých školách děti multikulturalismu a islámu!". Projekt, který byl takto označen, zahrnuje návštěvy mladých lidí z různých částí světa ve školách a školkách. Komentáře pod článkem hlásaly například: "No tak tohle zkoušet na moje děti, tak jim tu školu/školku jdu rovnou zapálit," nebo "ihned bych tam vletěl, střískal držku tomu sráčovi černýmu! zjebal učitelku! a navrch seřezal ředitele!".

Neuděláš maturitu

Mladý romský student se stává terčem slovních urážek ze strany své učitelky. Ta mu opakovaně říká, že "neudělá maturitu, protože je Cikán". Chlapec se jednáním své učitelky cítí poškozen a ponížen. Na In IUSTITIA se obrátil kamarád poškozeného, kterému bylo poskytnuto jednorázové poradenství.

Pálení Koránu

Čeští odpůrci islámu zorganizovali v Praze veřejné pálení Koránu. Akce měla reagovat na trestní stíhání slovenské občanky, která posvátanou knihu muslimů roztrhala, pomočila a podpálila. Asi 30 účastníků a účastnic shromáždění postupně roztrhala a podpálila Korán a další nelibé knihy včetně české Ústavy. Celá akce byla

doprovázena nenávisnými prohlášeními účastníků a účastnic. Ti například zmínili, že stejně jako knihy by měli na ubytovnách hořet také uprchlíci.¹

Společenské ovzduší ve sledovaném období

Politická reprezentace

Atmosféru ve společnosti velmi výrazně ovlivnilo hned z kraje roku prohlášení prezidenta Zemana, že se po České republice „potlouká člověk podezřelý ze spolupráce s teroristickými islámskými organizacemi“. Informaci získal prezident z jedné ze čtyř šifer od zpravodajských služeb a sdělil ji v živém vysílání redaktorovi Českého rozhlasu. Svým výrokem chtěl zpochybnit smysluplnost připravovaného Centra proti terorismu a hybridním hrozbám, jehož pracovníci se k takovému typu informací dostat pochopitelně nemohou. Když ho redaktor upozornil na to, že tento výrok může vyděsit veřejnost, prezident dodal: „Právě proto jsem neřekl jeho jméno. To už by bylo porušení. A jestliže jenom řeknu, že je z Maghrebu, tak vy jistě víte, že Maghreb zahrnuje Maroko, Tunisko, Alžírsko, a dokonce Libyi, tak tato informace je natolik neurčitá, že nikoho kromě tohoto člověka neohrožuje, ale já bych si dokonce přál, aby byl ohrožen.“² Premiér Sobotka v souvislosti se Zemanovým výrokem ujistil veřejnost, že „bezpečnostní složky fungují a dělají vše pro zajištění maximální bezpečnosti“.³

Překvapivě také znějí výroky zástupce veřejného ochránce práv Stanislava Křečka. V rozhovoru pro Respekt například zpochybnil práci administrátora blogů na iDNES.cz, který ruší účty uživatelů publikujících rasistický obsah. Boj proti xenofobii označil za falešnou záminku cenzury. K otázce redaktorky, zda považuje výrok typu „vystřelil jako Cikán ze samošky“ za rasistický, se odmítl vyjádřit.⁴

Na konci minulého roku začal působit nový ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu Jan Chvojka. V roce 2017 se chce podle svých slov zaměřit na zvýšení zaměstnanosti Romů a problematiku oddlužení. Rád by také dokončil jednání o výkupu vepřína na místě koncentračního tábora v Letech u Písku, kde byli vězněni Romové.⁵ Existenci vepřína na tomto památném místě dlouhodobě kritizují mezinárodní i tuzemské organizace.

¹ <http://a2larm.cz/2017/02/fotoreport-paleni-koranu-cesky-islamofobni-bizar/>

² Zdroj: http://m.rozhlas.cz/zpravy/domaci/_zprava/po-cesku-se-potlouka-clovek-spojovany-s-islamskymi-teroristy-prozradil-zeman--1687621

³ Zdroj: http://zpravy.idnes.cz/milos-zeman-cesky-rozhlas-plus-terorismus-clovek-z-maghrebu-p5j-/domaci.aspx?c=A170111_112703_domaci_fer

⁴ Zdroj: <https://www.respekt.cz/tydenik/2017/2/dnes-se-nazyva-rasismem-kdeco>

⁵ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/ministr-pro-lidska-prava-chvojka-se-v-roce-2017-zameri-na-zamestnavani-lidi-z-ghett-ci-vykup-veprina>

Svou pozornost zaměřil na začátku roku i na vládní kampaň proti rasismu a násilí z nenávisti HateFree Culture. V únoru oznámil, že projekt v současné podobě na konci dubna skončí.⁶ Po dalších jednáních pak vydal Úřad vlád prohlášení, že od jara příštího roku bude spuštěna další podobně zaměřená kampaň. Z výstupů právě končící kampaně vyplývá, že nejčastějším terčem nenávistných útoků jsou v České republice stále Romové.⁷

Česká republika byla opět kritizována za svůj přístup k menšinám. Evropská komise ve své analýze hospodářské situace upozornila například na to, že jsou na trhu práce nedostatečně zastoupeni Romové, lidé s nízkou kvalitací, ženy s malými dětmi a lidé se zdravotním postižením. Romové jsou kvůli tomu v porovnání s majoritou až šestkrát více ohroženi chudobou.⁸ Americké ministerstvo zahraničí zase kritizovalo, že v České republice jsou diskriminováni Romové a stigmatizováni lidé nakažení virem HIV.⁹ Evropské neziskové organizace zmínily ve své zprávě s názvem „Vyhození ze dveří“ to, že některé střeoevropské a východoevropské země ztěžují žadatelům azylové řízení. Mezi tyto státy patří podle nich i Česká republika.¹⁰

Někteří političtí představitelé prokázali, že nedokáží pracovat s informacemi. Jak upozornil zpravodajský server Romea.cz, senátor Jaroslav Doubrava (Severočeši.cz) sdílel na sociálních sítích vyvrácený hoax neboli smyšlenou poplašnou zprávu, o rozhodnutí Evropské unie zrušit české písmeno Ř.¹¹ Václav Klaus mladší (ODS) zase uveřejnil fotografii, kterou uvedl jako záznam zahájení Mistrovství světa žen v šachu v Teheránu. Upozornil přitom na to, že všechny ženy na fotografii sedí oproti mužům na zemi. Podané informace byly však přinejmenším zavádějící. Snímek pocházel z roku 2013, kdy byl jmenován nový ministr zahraničí. Z jiné fotografie ze stejné události vyplývá, že nejméně jedna žena je přítomna i mezi sedícími muži. Romea.cz, která tuto fotografii zveřejnila, dodala, že není vůbec zjevné, podle jakého klíče byla místa k sezení v sále vyčleněna.¹²

⁶ Zdroj: http://zpravy.idnes.cz/chvojka-potvrdil-konec-hatefree-culture-fd7-/domaci.aspx?c=A170207_165525_domaci_jol

⁷ Zdroj: http://zpravy.idnes.cz/kampan-hatefree-bude-mit-nastupce-dqw-/domaci.aspx?c=A170307_152400_domaci_kop

⁸ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/zprava-evropske-komise-romove-jsou-v-cr-seskrat-vice-ohrozeni-chudobou-nez-ostatni-obyvatele>

⁹ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/zahranicni/americka-diplomacie-cesku-vytyka-diskriminaci-romu-a-korupci>

¹⁰ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/neziskove-organizace-nektere-zeme-eu-ztezujji-moznost-zadat-o-azylytyka-se-to-i-ceske-republiky>

¹¹ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/trapas-a-ostuda-rasistickeho-senatora-doubravy-k-utoku-na-eu-pouzil-vymyslenou-zpravu-o-zruseni-pismena-r>

¹² Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/publicistika/komentare/vaclav-klaus-mladsi-siri-prostrednictvim-facebooku-fotku-s-manipulativnim-popiskem-s-cilem-vyvolavat-protiislamske-nalady>

Krajní pravice

V únoru byla podána obžaloba na předsedu Národní demokracie Adama B. Bartoše za popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia, podněcování nenávisti, hanobení národa a schvalování trestného činu. Toho se dopustil ve svých písemných projevech.¹³ Mimo jiné Bartoš podle obžaloby vyvracel existenci plynových komor v nacistických koncentračních táborech.¹⁴ V březnu pak Bartošovi potvrdil brněnský krajský soud roční podmíněčný trest s dvouletým odkladem za podněcování k nenávisti vůči Židům. Potrestán byl za to, že na místě pomníku Anežky Hružové zanechal ceduli s nápisem „Židovská otázka nebyla dosud uspokojivě vyřešena“.¹⁵

Policie podala návrh na podání obžaloby pachatelů útoků z dubna 2016 na HateFree zóny. Za posprejování kaváren a obchodů v Praze neonacistickými symboly čelí čtyři lidé obvinění z poškození cizí věci a z projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka. Napadené podniky si útočníci vybrali proto, že se zapojily do vládní kampaně proti rasismu a násilí z nenávisti.¹⁶

Místní samospráva

Pražský městský soud potvrdil, že bývalý radní za ODS v pražských Letňanech Jan Mikulecký musí zaplatit stotisícovou pokutu za vydírání spojené s podplácením. Toho se dopustil v průběhu komunálních voleb v roce 2014, když vydíral Petru Kavúrovou (Hnutí Pro Prahu), aby odstoupila z kandidátní listiny, jinak její muž přijde o zakázku. Jejímu manželovi Dušanu Kavúrovi zase sliboval peníze, pokud zajistí hlasy voličů z místní romské komunity.¹⁷

Vláda schválila návrh zákona o sociálním bydlení a nyní ho bude projednávat Parlament. Pokud by byl zákon schválen, lidé by mohli žádat o sociální byty od poloviny roku 2018. Byty by jim přidělovaly obce nebo Státní fond rozvoje bydlení.¹⁸

¹³ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/extremista-bartos-podnecoval-nenavist-vuci-zidum-a-uprchlikum-policie-navrhla-obzalobu-hrozi-mu-3-roky-vezeni>

¹⁴ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/extremista-bartos-podle-obzaloby-vyvracel-existenci-plynovych-komor>

¹⁵ Zdroj: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/2051054-antisemita-bartos-volal-po-reseni-zidovske-otazky-odvolaci-soud-mu-potvrdil-podmineniy>

¹⁶ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/clen-letnanske-ods-si-chtel-koupit-hlasy-romu-soud-potvrdil-stotisicovou-pokutu-za-vydirani-a-podplaceni>

¹⁷ Zdroj: https://zpravy.aktualne.cz/domaci/exradni-z-letnan-vydiral-potvrdil-odvolaci-soud-rad-by-mu-zv/r~db6466a6f9b711e6bb37002590604f2e/?_ga=1.26919476.800741274.1459259534

¹⁸ Zdroj: http://www.lidovky.cz/vlada-schvalila-zakon-o-socialnim-bydleni-ano-trva-na-vyhradach-pvm-/zpravy-domov.aspx?c=A170308_113453_ln_domov_ELE

Brno získalo dotace na projekt prevence školní neúspěšnosti na základních školách ve městě Brně, který by měl trvat od srpna 2017 do konce roku 2020. Jeho cílem je podpora doučování i kariérového poradenství pro žáky základních škol. Do projektu budou kromě škol zapojeny také neziskové organizace, které se zabývají problematikou vzdělávání a podporou žáků, kteří mají nějaké znevýhodnění.¹⁹

Bezpečnostní složky

I v novém roce pokračovalo vyšetřování policejního zásahu v žatecké pizzerii, při kterém zemřel mladý Rom. Policie na konci ledna případ odložila s tím, že nedošlo ke spáchání trestného činu.²⁰ Právní zástupce poškozených však uvedl, že podle něj policie postupovala nesprávně, protože nedostatečně zajistila stopy a nedostatečným způsobem prováděla prověřování. Proti rozhodnutí proto podávají poškození stížnost.²¹ Znepokojení nad výsledkem vyšetřování vyslovila i Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny. Na svém únorovém zasedání mluvili členové o rostoucím pocitu ohrožení své bezpečnosti.²²

Média

Ukázkový příklad stereotypizace Romů v médiích předvedl reportér MF Dnes, když se vypravil hledat příbuzné dvou mladých romských dívek, které na Silvestra zabilo ve Velké Británii auto. Reportér se pokusil popsat prostředí, ze kterého obě tragicky zesnulé děti pocházely, prostřednictvím příběhů dalších členů jejich rodiny. Čtenáři se tak například dozvěděli, že v ulici, kde rodiny dívek bydlely, je „část bytovek opravená“. Většina z místních Romů „pracuje a sousedé s nimi problémy nemají“. Lze jen stěží předpokládat, že by měl reportér potřebu uvádět tento typ informací o pozůstalých a příbuzných v případech, že by oběti tragédie pocházely z majority.²³

¹⁹ Zdroj: <https://www.brno.cz/brno-aktualne/co-se-deje-v-brne/a/mesto-ziskalo-dotaci-50-milionu-korun-na-projekt-prevence-skolni-neuspesnosti-1/>

²⁰ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/vysetrovani-smrti-miroslava-demetera-police-uzavrela-pripad-bylo-odlozen-nedoslo-ke-spachani-trestneho-cinu>

²¹ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/video-police-postupovala-nespravne-nedostatecne-zajistila-stopy-rika-pravni-zastupce-v-kauze-zatec>

²² Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/romska-rada-jednala-o-kauze-zatec-zastupci-romu-romu-vyjadрили-rostouci-pocit-ohrozeni-sve-bezpecnosti>

²³ Zdroj: http://zpravy.idnes.cz/zabiti-dvou-romskych-divek-v-oldhamu-rodina-se-slozila-na-pohreb-p86-/domaci.aspx?c=A170106_211211_domaci_jkk

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání konstatovala, že FTV Prima manipulovala ve zpravodajství o integraci iráckých uprchlíků v České republice. Čtyři zpravodajské příspěvky byly podle rady neobjektivní a názorová stanoviska provozovatele vysílání byla divákům předkládána jako fakta.²⁴

Zpravodajský web Romea.cz odhalil manipulaci v případě zpravodajství na webu Parlamentní listy, který své čtenáře informoval o tom, že v Praze 6 je azylové a imigrační centrum. Velmi konfrontačně laděnu zprávu redakce doplnila fotografií uprchlického tábora u Calais. U méně informovaných čtenářů tak mohl vzniknout dojem, že takhle to vypadá v Praze a kombinace textu a fotografie mohla vyvolat nevraživost vůči všem, kteří pomáhají migrantům a uprchlíkům.²⁵

„Obyčejní lidé“

Velký rozruch způsobily reakce lidí na lednový leták obchodního řetězce Lidl. V něm se totiž jako jeden z modelů objevil muž tmavé pleti. Facebookový profil řetězce zaplavily rasistické komentáře, nadávky a urážky. Administrátor profilu rasistické komentáře odsoudil a uvedl, že na propagaci zboží nebude řetězec nic měnit. Rasistické diskutéry odsoudili i další uživatelé sociální sítě Facebook.²⁶

Podle zprávy ministerstva školství se počet romských dětí, které jsou vzdělávány podle snížených standardů, od minulého roku nijak výrazně nezměnil.²⁷ Ve věci diskriminace romských dětí na základních školách padl v Ostravě přelomový rozsudek. Ostravský okresní soud nepravomocně odsoudil ředitele Základní školy Pěší v Ostravě-Muglinově k omluvě dvěma dětem za diskriminaci při zápisu. Soudce rozsudek odůvodnil například tím, že ředitel varoval, aby se romští předškoláci do školy nehlásili a obával se, že v případě vyššího počtu Romů ve třídě by začali majoritní rodiče své děti odhlašovat.²⁸

²⁴ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/rrtv-televize-prima-porusila-zakon-manipulovala-v-reportazich-na-svou-obranu-v-kauze-irackych-uprchliku>

²⁵ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/manipulace-parlamentnich-listu-na-uzemi-prahy-6-vyrostl-uprchlicky-tabor-jako-z-calais-nebo-ne>

²⁶ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/spravny-cech-kupuje-jen-svetly-chleba-a-bily-caj-lidl-dal-za-vyucenou-rasistum-ktere-rozlital-cernoch-v-letaku>

²⁷ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/pocty-romskych-zaku-vzdelavanych-podle-snizenych-standardu-se-od-lonska-prakticky-nezmenily>

²⁸ Zdroj: http://ostrava.idnes.cz/ostravska-skola-se-musi-omlavit-za-diskriminaci-romskych-zaku-pri-zapisu-152-/ostrava-zpravy.aspx?c=A170301_152557_ostrava-zpravy_jog#utm_source=rss&utm_medium=feed&utm_campaign=ostrava&utm_content=main

Podle zprávy České obchodní inspekce se v minulém roce setkávali s diskriminací nejčastěji lidé kvůli své národnosti. Dělo se to například v situacích, kdy byly anglicky mluvícím zákazníkům účtovány vyšší ceny. Z 1 412 uskutečněných kontrol bylo zjištěno 19 případů diskriminace. Oproti předchozímu roku se situace nijak výrazně nezlepšila. Celkem v pěti případech byli diskriminováni Romové, čtyřikrát šlo o diskriminaci ze strany realitních kanceláří.²⁹

S diskriminací na trhu s byty by měl pomoci nový projekt Férové bydlení (Ethnic Friendly Housing). Jde o neziskovou realitní kancelář, která pomáhá najít bydlení lidem, kteří jsou jako uchazeči běžně diskriminováni. Realizátorem projektu je organizace R-Mosty.³⁰

Vlnu nenávisti vůči Romům vyvolal případ ubitého plameňáka v jihlavské ZOO, na kterého házely kameny malé děti. Zoolog Richard Viduna ve svém facebookovém statusu implikoval, že pachateli byli Romové.³¹ Kvůli tomu byl dokonce plánován pochod na podporu zoologické zahrady. Nakonec akci odvolal sám pořadatel kvůli obavám, že by se mohli zúčastnit i extremisté.³²

Případ sledoval časopis Blesk, který o celé věci informoval stereotypně a konfrontačně. Vrcholem jejich podrobného pokrytí pak byl rozhovor s vedoucí sociálního odboru Kraje Vysočina Věrou Švarcovou, která mimo jiné vyjádřila přesvědčení, že romské děti mají k tak brutálnímu chování „vrozené dispozice“.³³

Poznámky k metodologickým charakteristikám této zprávy

U kategorie škody, formy útoku a pohnutky je třeba doplnit, že incident mohl být charakterizován více než jedním znakem. U některých případů naopak mohly být znaky neznámé nebo zatím neobjasněné. Proto je nutno k jejich interpretaci přistupovat opatrně. Případy popsané v kvartální zprávě jsou ty, které byly zaregistrovány zaměstnanci a zaměstnankyněmi organizace In IUSTITIA během terénní práce a vlastního monitoringu médií. Dále některé případy nahlásili sami poškození či svědci. Motivace incidentů je identifikována jako předběžná –

²⁹ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/ceska-obchodni-inspekce-diskriminacni-chovani>

³⁰ Zdroj: <http://www.hatefree.cz/blo/hf-zpravy/2038-ferove-bydleni>

³¹ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/publicistika/analyzy/kauza-plamenak-vedouci-socialky-tvrdi-ze-agresivitu-maji-romove-v-genech-podle-odborniku-je-to-nesmysl>

³² Zdroj: http://www.lidovky.cz/jihlavou-mel-projit-pochod-za-plamenaka-kvuli-obavam-z-rasismu-byl-zrusen-1r8-/zpravy-domov.aspx?c=A170317_182344_ln_domov_rsa#utm_source=rss&utm_medium=feed&utm_campaign=ln_domov&utm_content=main

³³ Zdroj: http://www.lidovky.cz/jihlavou-mel-projit-pochod-za-plamenaka-kvuli-obavam-z-rasismu-byl-zrusen-1r8-/zpravy-domov.aspx?c=A170317_182344_ln_domov_rsa#utm_source=rss&utm_medium=feed&utm_campaign=ln_domov&utm_content=main

expertní. In IUSTITIA se snaží tyto incidenty ověřovat zejména ve spolupráci s orgány činnými v trestním řízení. Dále IN IUSTITIA do své výroční zprávy monitorující násilí z nenávisti v ČR přebírá incidenty z policejních statistik po uplynutí sledovaného období. Z toho důvodu je možné, že se níže prezentované výstupy analýzy budou lišit od těch ve zprávě za rok 2017 (zveřejněné v polovině roku 2018).

Neprošlo jazykovou korekturou.